

*Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!*

*Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Sáu, ngày 14/11/2025.*

\*\*\*\*\*

## PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

### BÀI 252

#### BỐN GIỚI ĐIỀU NÀY CHÍNH LÀ TIÊU CHUẨN CỦA TÀ CHÁNH

Bốn giới điều này nằm trong bộ “**Kinh Phạm Võng**” dành cho người xuất gia và “**Kinh Anh Lạc**” dành cho người tại gia. Phật nhắc hai điều trong “**Kinh Phạm Võng**” là không làm giặc quốc gia, không nói xấu lãnh đạo đất nước. Trong “**Kinh Anh Lạc**” dành cho người tại gia Phật dạy không được vi phạm pháp luật, không được trốn thuế. Hòa Thượng nói, bốn giới điều này là tiêu chuẩn của tà chánh, nếu làm đúng bốn giới điều thì là chánh, làm ngược lại với những giới điều này thì là tà. Chúng ta là phàm phu, tập khí phiền não rất nặng nên rất dễ phạm phải những giới điều này. Những người có tâm bất chính, tâm tư lợi thì cho dù họ đã học Phật nhiều năm nhưng họ cũng không nhắc đến bốn giới điều quan trọng này.

Hòa Thượng nói: “**Nộp thuế là nghĩa vụ của mỗi người dân, nếu quốc khó trống rỗng thì quốc gia có được an toàn hay không? Nếu quốc khó đầy thì quốc gia được thịnh vượng, hùng cường**”. Hôm trước, con rề tôi nói, khi đất nước chúng ta mới giành được độc lập, quốc khó của nước ta gần như trống rỗng vậy mà sau 80 năm mỗi người dân đã có thể được nhà nước tặng 100.000vnd. Ân đức của quốc gia đối với chúng ta vô cùng to lớn!

Hòa Thượng nói: “**Nộp thuế là nghĩa vụ của người học Phật, đây cũng là một sự nghiệp từ thiện quan trọng nhất**”. Chúng ta làm rất nhiều việc từ thiện có thể giúp những người khó khăn nhưng việc đóng góp để quốc gia có thể phát triển cũng là việc vô cùng quan trọng. Chúng ta vừa tổ chức buổi lễ để tri ân nghề nhà giáo, đây là chúng ta chân thật làm những việc lợi ích cho nhiều người. Chúng ta nên dùng số tiền mà mình có được để làm những việc thật sự mang lại lợi ích cho nhiều người. Thí dụ, chúng ta có một người con, thay vì để người con này tiêu xài hoang phí thì chúng ta chỉ cung cấp cho nó vừa đủ để không bị đói khổ, số tiền còn lại chúng ta dùng cứu giúp xã hội hay như Hòa Thượng dạy là nên

dùng tiền làm giáo dục. Hòa Thượng thường nói: “**Kiến thiết quân dân, giáo học vi tiên**”. Muốn xây dựng quốc gia thì giáo dục là việc cần ưu tiên hàng đầu.

Khi con tôi còn bé, tôi chưa biết về giáo dục Thánh Hiền nên tôi bỏ qua giai đoạn giáo dục quan trọng, hiện tại, tôi đã áp dụng giáo dục của người xưa để dạy cháu ngoại. Cháu tôi đang tập đi, khi bước vào căn phòng này, vì đã được tôi nhắc nhở nên cháu tôi không bao giờ dám chạm vào Thánh tượng, kệ sách, đồ thờ cúng...Nếu chúng ta không dạy trẻ từ nhỏ thì lớn lên chúng sẽ làm càn, làm quấy.

Hòa Thượng nói: “**Phật pháp giáo dục chúng ta những việc nhỏ nhất trong cuộc sống thường ngày. Phật pháp giáo dục chúng ta đến khi chúng ta triệt để thấu hiểu vũ trụ nhân sanh, cho nên giáo học của Phật Đà là giáo học viên mãn. Đời này chúng ta được gặp Phật pháp thì đây là đại hạnh**”. Phật giáo dục chúng ta cho đến khi chúng ta thành Phật, hàng đẳng giác Bồ Tát vẫn phải tiếp nhận giáo dục chỉ có Phật là bậc giác ngộ viên mãn. Các Ngài đã thành Phật rồi nhưng vẫn tiếp tục tiếp nhận giáo dục. Hòa Thượng thường nói: “**Phật Bồ Tát không ngừng tinh tấn**”. Phật Bồ Tát vẫn làm ra những biểu pháp cần cù, siêng năng, tinh tấn cho chúng sanh chúng ta. Nếu chúng ta gặp được Phật pháp mà không nỗ lực học tập thì đây là đại bất hạnh.

Hòa Thượng nói: “**Có rất nhiều người có danh tiếng trên thế giới hoài nghi đối với Phật pháp, đây là vì họ nhận biết chưa đủ. Ngày trước, triều đại nào mà Phật pháp hưng thịnh thì triều đại đó giàu mạnh, hùng cường. Các vị quốc vương ngày trước đều tôn kính, đề xướng Phật giáo vì họ nhận biết rõ Phật pháp chân thật lợi ích cho quốc gia, dân tộc**”. Nếu một người nhận biết đầy đủ về giáo học của Phật đà thì họ sẽ hết sức ủng hộ Phật pháp vì Phật pháp chân thật lợi ích đối với cộng đồng, với quốc gia, dân tộc. Nếu chúng ta tuân thủ bốn điều dạy trên “**Kinh Phạm Võng**” và “**Kinh Anh Lạc**” thì chúng ta là một công dân tốt, các quốc gia đều hoan nghênh chúng ta.

Hòa Thượng nói: “**Giáo huấn của Phật dạy chúng ta những điều cơ bản nhất chính là đoạn ác tu thiện, thay đổi tâm hạnh, hiếu dưỡng đối với Cha Mẹ, tôn trọng đối với sư trưởng, giáo hóa người dân quốc gia biết được nhân quả báo ứng, an phận giữ mình. Trong “Phạm Võng Giới Kinh” điều thứ nhất là không được làm tổn hại lợi ích quốc gia, chia rẽ cảm tình của dân tộc, Phật pháp nhất định không cho phép việc này! Nếu chúng ta tuân thủ điều giới**

***không làm giặc quốc gia thì lãnh đạo của quốc gia sẽ hoan nghênh chúng ta. Chúng ta tuân thủ điều giới này thì quốc gia sẽ có được lợi ích rất lớn***". Nếu chúng ta biết nhân quả thì chúng ta sẽ không dám làm những việc bất thiện vì nếu chúng ta làm thì nhất định phải trả, chúng ta không trả thì đời con cháu phải trả. Chúng ta thiếu nợ người khác tiền thì phải trả bằng tiền, thiếu nợ mạng thì phải trả bằng mạng.

Có một số người không có Tổ quốc để nương về, họ rất đáng thương. Người xưa nói: ***"Lá rụng về cội"***. Chúng ta là người Việt Nam thì cho dù chúng ta ở quốc gia nào, trong giấy tờ vẫn ghi nguyên quán là người Việt Nam. Có đứa trẻ nói với Mẹ nó rằng, nó là công dân của một quốc gia châu Âu, không phải là người Việt Nam. Nếu Ông Bà, Cha Mẹ chúng là người Việt Nam thì cho dù chúng-sinh ra ở đâu, có quốc tịch nước nào thì trong sơ yếu lý lịch của chúng vẫn ghi nguyên quán là ở Việt Nam. Sau nhiều năm bôn ba ở nước ngoài, đến khi về già, Hòa Thượng rất muốn trở về nơi chôn nhau cắt rốn. Khi chúng ta trẻ chúng ta có thể muốn đi nhiều nơi nhưng khi có tuổi thì luôn muốn trở về quê hương, mỗi lần trở về quê hương tôi có cảm giác rất bình an. Có bài hát nói rằng: ***"Quê hương là chùm khế ngọt, cho con trèo hái mỗi ngày"***.

Hòa Thượng nói: ***"Điều giới thứ hai trong "Phạm Võng Giới Kinh" là "Bất báng quốc chủ", không được nói xấu lãnh đạo quốc gia. Lãnh đạo quốc gia có lỗi lầm thì chúng ta cũng không được nói xấu vì họ là người ở vị trí trung tâm, mọi người dân đều đặt niềm tin ở họ. Nếu chúng ta phỉ báng lãnh đạo quốc gia thì chúng ta sẽ dẫn khởi sự hoài nghi của mọi người, chúng ta có thể khuyên can nhưng không được phỉ báng, Nếu chúng ta làm tốt điều giới này thì bất cứ lãnh đạo quốc gia nào cũng đều hoan nghênh chúng ta"***. Người xưa nếu không bằng lòng với một quyết sách nào của vua thì có thể viết sớ dâng lên nhà vua để can gián. Phật pháp chú trọng đến việc mang lại lợi ích rộng lớn cho mọi người. Nhiều người không lấy lợi ích quốc gia làm trọng mà lấy lợi ích của mình làm trọng, đây là quan điểm sai lầm ngay từ căn bản. Cho dù chúng ta niệm Phật, lạy Phật tốt đến đâu thì chúng ta cũng không thể có thành tựu nếu chúng ta sai ngay từ căn bản.

Hòa Thượng nói: ***"Trong "Kinh Phạm Võng", trong các nguyên tắc giáo hóa mọi người, Phật dạy điều giới thứ nhất là "Không được trốn thuế", hiện***

*tại có rất nhiều người nghĩ ra mọi cách để trốn thuế. Chúng ta là đệ tử của Phật mà không tận nghĩa vụ nộp thuế thì chúng ta đã sai, là đã phá giới*". Chúng ta có thu nhập thì chúng ta phải có nghĩa vụ nộp thuế.

Hòa Thượng nói: *"Chúng ta thực hiện nghĩa vụ nộp thuế là thực hiện sự nghiệp từ thiện bậc nhất"*. Chúng ta nộp thuế là đã góp một phần nhỏ của mình làm lợi ích cho quốc gia, tiền thuế dùng để xây dựng những công trình của đất nước. Hiện tại, nước ta vẫn đang xây dựng những con đường cao tốc để giúp mọi người di chuyển nhanh hơn. Chúng ta học Phật thì chúng ta mới hiểu những nghĩa vụ mình nên làm. Có những người tích cực dùng tiền của mình để làm những việc lợi ích quốc gia. Nhà tôi có lắp đặt thiết bị sản xuất điện từ năng lượng mặt trời, nếu có điện dư ra thì tôi muốn dành tặng cho quốc gia. Hiện tại, tôi chưa thể tặng điện dư ra cho quốc gia vì để điện có thể hòa vào lưới điện quốc gia thì phải có đồng hồ hai chiều.

Có một người học trò của tôi ở Thái Bình, ban ngày chú đi làm, trên đường đi chú quan sát xem chỗ nào có ổ gà, buổi tối chú chuẩn bị xi măng để đi lấp những ổ đó. Việc làm này rất đáng trân trọng! Chúng ta làm lợi ích cho cộng đồng thì trong đó cũng có lợi ích cho mình. Hòa Thượng nói: *"Đệ tử Phật mà không tận nghĩa vụ của mình thì đó là sai lầm, là phạm giới!"*.

Hòa Thượng nói: *"Người dân phải tận nghĩa vụ nộp thuế, quốc gia dùng tiền nộp thuế của người dân để kiến thiết quốc gia. Nộp thuế là tạo phước cho xã hội, đây là sự nghiệp từ thiện quan trọng"*. Nếu quốc gia không có tiền kiến thiết quốc gia thì người dân ở quốc gia đó không có phước. Thí dụ, trước đây từ thành phố Hồ Chí Minh di chuyển lên Đà Lạt cần khoảng 8 giờ nhưng hiện tại chỉ cần khoảng 4 giờ. Sắp tới, nếu nhà nước xây dựng xong đường tàu cao tốc thì chúng ta di chuyển từ thành phố Hồ Chí Minh ra Hà Nội chỉ trong vài tiếng.

Hòa Thượng nói: *"Điều thứ hai trong "Kinh Anh Lạc" là không được vi phạm pháp luật. Chúng ta nhất định phải tuân thủ pháp luật của quốc gia"*. Người học Phật mà vi phạm pháp luật như đi quá tốc độ, không đội mũ bảo hiểm, dừng đỗ ô-tô không đúng quy định thì chúng ta không có tư cách của người học Phật. Tôi không bao giờ đỗ xe ở nơi có thể làm phiền người khác, tôi luôn chọn những nơi mà mình có thể gặp bất tiện để đỗ xe. Ví dụ, tôi có thể đỗ xe ở vùng nước để không làm phiền người khác.

Hòa Thượng nói: **“Nếu ở quốc gia nào, mọi người cũng đều biết đến bốn giới điều này thì chắc chắn mọi người sẽ rất hoan nghênh, khuyến khích thúc đẩy Phật pháp. Có rất nhiều người hỏi tôi, như thế nào là chánh pháp, thế nào là tà pháp, bốn điều giới này chính là tiêu chuẩn giới định của tà chánh. Nếu chúng ta không biết yêu quốc gia, dân tộc, hướng ngoại làm những việc tổn hại cho quốc gia thì chúng ta không phải là người học Phật”**. Có nhiều người nghe theo sự xúi giục của các thế lực bên ngoài, lợi dụng tôn giáo để chống phá đất nước của họ. Hòa Thượng nói tiêu chuẩn của Phật pháp là ở bốn điều giới này.

Hòa Thượng nói: **“Giáo huấn cơ bản của Phật đối với chúng sanh là dạy người đoạn ác tu thiện, tẩy tâm sửa hạnh, hiếu dưỡng phụ mẫu, tôn kính sư trưởng”**. Chúng ta tu hành tôn giáo nào mà nếu không bắt đầu từ đoạn ác tu thiện, thay đổi tâm hạnh, hiếu thảo Cha Mẹ, kính trọng sư trưởng thì đó không phải là những lời giáo huấn chân chính. Nhiều người dạy bảo người khác những điều sai trái để họ có được lợi ích, đây là tà pháp. Nhiều năm nay, tôi chưa bao giờ yêu cầu những người đi theo phải làm gì cho tôi. Hiện tại, tôi đã lớn tuổi nên không thể lái xe đường dài, ngày trước, tôi luôn tự lái xe đi đến các nơi. Tuần sau, mọi người lên Sơn Tây thì sẽ thấy hai khu vực trồng rau thổ canh đã trở thành giống như là hoa viên. Chúng ta đã dùng rất nhiều xi măng để hiện đại vườn rau, xây dựng hệ thống thoát nước để mang lại lợi ích cho mọi người. Chúng ta là người học Phật, chúng ta phải chân thật làm những việc lợi ích cho cộng đồng, xã hội. Có những người ngày ngày phục vụ cho bá đồ của người khác mà họ không nhận ra, họ vẫn tưởng rằng mình đang làm lợi ích cho nhiều chúng sanh. Có những người cũng thúc đẩy văn hóa truyền thống nhưng họ không làm với tâm chí công vô tư mà xây dựng bá đồ, vun vén lợi ích cho riêng mình.

Hòa Thượng nói: **“Phật pháp là giáo dục đời sống từng ly, từng tý”**. Nếu chúng ta có thể ứng dụng Phật pháp ngay trong cuộc sống thường ngày thì tất cả những việc làm của chúng ta đều sẽ lợi ích cộng đồng, lợi ích xã hội. Hòa Thượng từ khi 36 tuổi đã **“tam bất quản”**, không quản tiền, không quản việc, không quản người. Ngài không quản lý tiền nhưng vẫn làm được rất nhiều việc lợi ích chúng sanh. Hòa Thượng đã khai thị cho chúng ta, khi chúng ta cầm tiền thì chúng ta dễ bị tiền tài dẫn dắt, dễ dấy khởi lòng tham.

Hòa Thượng thường nói: “**Tài, sắc, danh, thực, thù** Địa ngục ngũ điều **căn**”. Tiền tài, danh vọng, địa vị dễ làm chúng ta động tâm do vậy chúng ta càng tránh xa càng tốt. Các chú trong đội cơ sở vật chất di chuyển đến khắp các nơi để làm việc, mọi người tự sắp xếp, quản lý tài chính, không gọi điện làm phiền tôi. Hằng ngày, tôi không phải nghe điện thoại nên tôi có thời gian rảnh, tâm tôi an. “*Không quản việc*” không phải là không có việc mà là mọi việc đều được sắp xếp một cách ổn thỏa, việc cần làm thì làm ngay, việc sắp cần làm cũng đã làm, tất cả những việc này đều là việc để lợi ích cho cộng đồng, cho xã hội.

\*\*\*\*\*

### ***Nam Mô A Di Đà Phật***

*Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!*

*Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót.*

*Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập Mang lại lợi ích cho mọi người!*